

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Trafikverkets rapport: Regeringsuppdrag Utredning om förenklingar vid åtgärder på det nationella och regionala vägnätet

Er beteckning: LI2025/01476

Sammanfattning och bedömning

Länsstyrelsen i Skåne län (nedan Länsstyrelsen) är positiva till att korta planeringstiderna i samhällsbyggnadsprocessen och att minska dubbelprovning med risk för omtag. Vi menar att utredningens författningsförslag inte kommer att bidra till detta och avstyrker därför utredningens författningsförslag.

Länsstyrelsen menar att många av de svårigheter som utredningen lyfter kan undvikas om kommunen inte detaljplanearter själva vägområdet, som då endast omfattas av vägplan. Väglagen reglerar endast att en väg inte får byggas i strid mot gällande detaljplan.

Länsstyrelsen anser att författningsförslaget riskerar att göra tillämpningen av väglagen än mer svårtolkad och att utredningen visar på det omfattande behovet som finns av en genomgripande översyn av infrastrukturlagstiftningen. Översynen behövs för att göra den lättöverskådlig och för att öka effektiviteten och rättssäkerheten.

Om regeringen trots det väljer att gå vidare med författningsförslaget behöver konsekvenser och följd effekter i plan- och bygglagen och i annan lagstiftning studeras. Länsstyrelsen anser även att beskrivningen av ansvar och roller behöver förtydligas samt de konsekvenser som uppstår till följd av tillkommande eller förändrade roller för kommuner, länsstyrelser och Trafikverket.

Länsstyrelsen synpunkter på rapporten

Länsstyrelsen lyfter nedan otydligheter och svårigheter vi ser i utredningen under respektive kapitel i rapporten.

4.1 Dubbelprövning

Utredningen menar att det handlar om dubbla processer och inte en dubbelprövning om en vägåtgärd provas i både detaljplan och vägplan. Länsstyrelsen anser att ur ett länsstyrelseperspektiv kan det bli fråga om en dubbelprövning. Detta eftersom 3 a § väglagen anger att vägplanen ska provas med hänsyn till innehållet i 2–4 kap. och 5 kap. 3–5 §§ miljöbalken, dessa bestämmelser har sin motsvarighet i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (PBL).

6.2 Författningskommentar

Huvudregeln enligt 14 a § väglagen är att den som avser att bygga en allmän väg ska upprätta en vägplan. Genom författningsförslaget föreslås *"mindre omfattande åtgärder"* undantas från kravet på vägplan, det vill säga åtgärder som inte definieras som byggande av väg. Länsstyrelsen menar att det är svårt att förstå vilka vägåtgärder som omfattas av undantaget. Utredaren anger att dessa åtgärder är sådana som *"ej har betydande miljöpåverkan och endast har lokal trafikpåverkan"*. I väglagen finns inget samband mellan byggande av väg och betydande miljöpåverkan. En vägåtgärd kan anses vara byggande av väg även om den inte antas medföra en betydande miljöpåverkan utifrån kriterierna i miljöbedömningsförordningen. Det gäller även nuvarande undantag från byggande av väg *"åtgärder som medför endast marginell ytterligare påverkan på omgivningen"*.

Länsstyrelsen menar att länsstyrelsernas roll när det gäller frågan om byggande av väg borde ha hanterats i utredningen med hänvisning till 11 § väglagen som anger att *"fråga om byggande av väg provas av Trafikverket efter samråd med länsstyrelsen."*

Trafikverket föreslås granska om kommunens bedömning av betydande miljöpåverkan är gjord på rätt grunder. Det framgår inte om länsstyrelsens roll inom ramen för planprocessen därmed avses förändras i relation till Trafikverket. Det behöver belysas vilka konsekvenser som kan uppstå när bedömningen om betydande miljöpåverkan sker i detaljplan i stället för i vägplan, bland annat utifrån att länsstyrelsens roller skiljer sig åt. Enligt 5 kap. 11 a § PBL ska kommunen undersöka om planförslaget kan leda till en betydande miljöpåverkan och enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska kommunen bland annat samråda med länsstyrelsen om sin

bedömning. Enligt 15 § väglagen är det länsstyrelsen som beslutar om vägplanen kan innebära betydande miljöpåverkan eller inte.

En detaljplan är troligen mer omfattande än enbart vägåtgärden. Rapporten hanterar inte hur bedömningen av vägåtgärdens miljöpåverkan ska förhålla sig till detaljplanen som helhet.

6.3 Praktisk tillämpning av förslaget

Länsstyrelsen kommer genom utredningens förslag att bedöma vägåtgärden enligt plan- och bygglagen i stället för väglagen. Länsstyrelsen har ett tillsynsuppdrag enligt plan- och bygglagen och är framför allt en viktig samrådspart enligt väglagen där vi avstyrker eller tillstyrker att vägplanen fastställs. Det går inte att utläsa om förslaget till ändring i väglagen kan förväntas leda till en förändring av länsstyrelsens tillsyn enligt 10 kap. 11 § PBL.

Utredningen anger att detaljplanerna behöver bli mer omfattande och tekniskt detaljerade eftersom kommunen detaljplanelägger en statlig anläggning som Trafikverket är väghållare för. Länsstyrelsen menar att det inte tydligt framgår vad kommunen behöver utreda och redovisa i detaljplanen för att uppnå detta och för att undantaget från att ta fram en vägplan ska gälla.

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen kommer att behöva parallella dialoger och överenskommelser med Trafikverket utanför detaljplaneinstrumentet. Utöver att Trafikverket yttrar sig i planprocessen krävs förprojektering, avtal och undertecknade avsiktsförklaringar. Tillämpningen utgår även från att Trafikverket ska ha en ny omfattande kontrollfunktion. Det behöver förtydligas hur dessa moment ska förhålla sig till den formella planprocessen.

Länsstyrelsen uppmärksammar att genomförandetiden för en detaljplan kan vara fem respektive femton år. I utredningen föreslås att ett avtal ska tecknas mellan Trafikverket och kommunen som ska gälla i fem år, med möjlighet till förlängning med fem år, efter att detaljplanen fått laga kraft. Rapporten belyser inte de situationer där avtalstid och detaljplanens genomförandetid skiljer sig åt.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av chef för samhällsbyggnadsavdelningen Patrik Åkesson med infrastrukturstrateg Lisa Callréus som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsarkitekt och chef för enheten för samhällsplanering Hanne Romanus medverkat.